

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Francosko-italijanski sporazum.

O prazniku sv. Treh kraljev, ki nam ključ v spomin poklonitev modrih iz jutrove dežele Kralju miru, se je sklenil v Rimu med Francijo in Italijo sporazum, ki naj služi utrditvi miru v Evropi. Ta namen sta mu opredelila vodilna državnik, ki sta v imenu svojih držav 7. januarja podpisala ta sporazum: Mussolini in Laval. Poslednji je rekel: »Dogovor med Italijo in Francijo sklepamo v interesu največje blaginje obeh držav in v interesu miru na svetu. Nedavni bile so v interesu odstranjen nevarnosti sporov in spopadov, mir pa je ostal nesiguren. In vendar se mora mir ohraniti in učvrstiti, naša civilizacija ne sme izginiti. Naše sodelovanje ima namen, da ne bi človeštvo zopet padlo v vojno temo, ki je v njej tavalno toliko stoletij.«

Ideja, ki je bila v Rimu poudarjena pred skrbno opazujočim obličjem Evrope, je v resnici evropska ideja. Vsaka država in vsak narod ima pred vsem dolžnost, da brani sebe in svojo domovino ter da dviga svojo moč in ugled. Ni pa izdajstvo na lastni državi, tako je poudaril francoski zunanji minister, ako jo navajamo k temu, da prevzame na se dolžnost mednarodne vzajemnosti. Te dolžnosti ne izpolnjuje tisti, ki se potopi v sebični skrbi za čim največjo zadovoljitev zahtev in interesov lastne države, za odstranitev spornih točk z drugimi državami pa nima nobenega smisla, marveč celo take točke večja in ojačuje, ker to dobro sodi v okvir njegove interesne politike. Politika evropskega miru mora iz tega ozkega okvira na širše torišče mednarodne vzajemnosti, izravnav nasprotujočih si sil ter poravnava porajajočih se sporov.

K temu sili evropske države vedno bolj napredujoča tehnika vojne, ki neumorno dela naprej. Vojna bodočnosti ne bo več spopad vojujočih se armad, marveč bo preko bojišč segala po vsej deželi, ter bo potegnila pod svoj strašotni bič vse ljudstvo. Spričo tega je Anglija uvidela, da ne more več kakor z daljnogledom opazovati vrvenje med narodi v Evropi, ker ji njen insularni položaj (položaj kot otok) ne daje dovolj varnosti. Že med svetovno vojno se ni čutila dovolj varne zoper zračne napade nemških Zeppelinov, moderno vojno letalstvo pa ogroža še neprimer- no bolj njeno varnost. Zato se je odločila za večjo politično dejavnost v Evropi in iz tega razloga je tudi na vsa

moč pospeševala približevanje med Francijo in Italijo, ki je končno dovedlo do sporazuma in prijateljstva.

Italija je uvidela, da so njene gmotne sile veliko prešibke, da bi mogla vzdržati oboroževalno tekmo s Francijo na morju, kakor se tudi Francija zaveda, da bi v slučaju vojne zelo potrebovala svoje kolonijalno vojaštvo, čigar dovoz bi moglo v gotovem primeru odrezati sovražno brodogojstvo na vodi ali v zraku. To uvidevanje je dovedlo do politične uvidevanje in do sporazuma. Kar se dostaja kolonijalne posesti v

Francoski zunanji minister Laval (levo) in Mussolini (desno) v Rimu ob priliki sklepanja francosko-italijanskega sporazuma.

V NAŠI DRŽAVI.

Novi bani. Novi ban vrbaške banovine je postal dr. Bogoljub Kujundžič,

Afriki, sporazum ni bil tako težaven: Italija se je zadovoljila z odstopom nekaj ozemlja v območju Sahare v prid italijanski Libiji, ter na mejah med italijansko Eritrejo in francosko obalno Somalijo. Sporazum, odnosno prijateljstvo, ki je bilo sklenjeno v Rimu, bo tudi vplivalo na vprašanje oboroževalne tekme na morju med Francijo in Italijo ter ji bo, kakor je upati, napravilo konec.

Veliko skrbi dela kakor Italiji, tako tudi Franciji Avstrija, ki je nekak ključ za mir v Evropi radi svoje zemljepisne lege v Srednji Evropi in radi vsenemške zunanje politike nemškega narodnega socializma, ki hoče Avstrijo sebi »priključiti« ter tako ustvariti Veliko Germanijo. Da bi se to preprečilo, sta Italija in Francija sklenili braniti neodvisnost Avstrije ter se od slučaja do slučaja posvetovati o ukrepih, ki bi bili potrebni za obrambo politične neodvisnosti Avstrije. Državam, ki so prvenstveno prizadete, pa priporočata sklenitev pogodbe, po kateri se ne bo nobena izmed njih vmešavala v notranje zadeve svojih sosedov in po kateri si medsebojno zjamčujeta nedotakljivost obstoječih državnih meja. Ta pogodba naj bi se izpočetka sklenila med Avstrijo in državami, ki neposredno mejijo na njo: Nemčijo, Italijo, Čehoslovaško, Jugoslavijo in Madžarsko. Pozneje naj bi se ji priključile Francija, Poljska in Rumunija.

Kar se tiče male antante (Čehoslovaške, naše države in Rumunije), pozdravlja vsako okrepitev miru v Evropi in vsled tega tudi vsako sredstvo, ki služi utrditvi miru. Ako se izkaže, da je rimski sporazum tako sredstvo in ako ne bo samo ostal na papirju, marveč se bo tudi izvajal, se bo za ta načrt tudi zavzela mala antanta, ki je vedno kazala najboljšo voljo za končno pomirjenje Srednje Evrope in vseh njenih činite-ljev. Zeleti je predvsem, naj bi ta priporočena politična pogodba ustvarila pripravno ozračje za sklenitev večjega gospodarskega dogovora, ki bi uredil gospodarsko vprašanje Srednje Evrope ter storil tudi druge države deležne tistih gospodarskih prednosti, ki jih uživata Avstrija in Madžarska.

vpokojeni minister in narodni poslanec iz Beograda. Za bana moravske banovine je imenovan Dobrica Matković, ban dunavske banovine. Za bana vardarske banovine Dragoslav Djordjevič, ban vrbaške banovine. Ban dunavske banovine je postal Mihajlo Vasovič, član glavne kontrole iz Beograda.

SESTANEK MALE ZVEZE V LJUBLJANI.

Dne 11. novembra, kmalu po 8. uri zjutraj, so se pripeljali v Ljubljano v svojih salonskih vozih zunanji ministri držav Male zveze. Ministri niso prvotno zapustili kolodvora, ampak se je vršilo prvo posvetovanje v salonskem vozu našega ministrskega predsednika in zunanjega ministra B. Jevtiča od 9. do 12. ure. Drugo posvetovanje je bilo v banski palači od četrta na eno do enih. Obed je bil istotako v banskem postopju. Predsedoval je tokratnemu sestanku romunski zunanji minister Titulescu. Glavni predmet razgovorov se je sukhal krog francosko-italijanskega sporazuma, sklenjenega pred dnevi v Rimu, in krog zadržanja Male zveze v tem pogledu.

Uradno poročilo o ljubljanski konferenci se glasi: Ministri zunanjih zadev Male zveze so izrazili svoje zadovoljstvo z zaključki, doseženimi v razgovorih, ki sta jih imela gg. Mussolini in Laval, in smatrajoč, da ti razgovori morejo v znatni meri okrepiti ohranitev in organizacijo miru, sklenili sodelovati v najiskrenejšem duhu z vsemi zainteresiranimi silami za praktično izvedbo načel rimskih sporazumov, ob istem času pa mislijo na zavarovanje tudi svojih nacionalnih interesov in splošnih interesov, katerih zvesta braniteljica je bila Mala zveza pri vsaki priliki.

Ob 17.15 sta se poslovila od Ljubljane čehoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš in romunski Titulescu. B. Jevtič je odpotoval iz Ljubljane v Beograd ob 3. uri zvečer.

Zunanji ministri Male zveze so bili v Ljubljani pozdravljeni od zastopnikov oblasti, od časnikarjev in od občinstva, kakor hitro je zvedelo, kako visoki dostojanstveniki se posvetujejo na kolodvoru in v banski palači.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Jugoslavija — Avstrija — Nemčija. Zadnje čase se vršijo pogajanja za velike medsebojne dobave med navedenimi državami tako, da bi dobavljala Jugoslavija v Avstrijo koruzo, Avstrija v Nemčijo govedo, Nemčija pa v Jugoslavijo industrijske proizvode. Za vse te dobave bi nato skupno medsebojno obračunavali.

Nemški parlament je sklican k zasedanju dne 30. januarja, na dan obletnice narodno-socialistične vlade.

Madžarski kmetijski minister je odstopil. Tudi finančno ministrstvo je izpraznjeno radi imenovanja finančnega ministra za guvernerja Narodne banke.

Italijani dobijo posojilo od Francozov. V zvezi z rimskimi pogajanjmi, o katerih pišemo na uvodnem mestu, dobi Italija od Francije posojilo v znesku 1 milijarde frankov, pozneje pa še nadaljne 3 milijarde. Novo posojilo bodo uporabili Italijani za plačilo zapadlih posojil in za kritje proračunskega primanjkljaja.

Mednarodna vinarska konferenca. — Pred kratkim se je vršila v Parizu velika mednarodna vinska konferenca, katere se je udeležilo 12 držav, med temi tudi Jugoslavija. Pri tej konferenci

je predlagal italijanski delegat tajnik kmetijskega ministrstva v Rimu Marschalchi, da morajo dclati vse države, ki proizvajajo vino, skupno na tem, da dobijo nova tržišča za svoja vina. Posebej naj se gleda na to, da se osvoji in občrži enakomerno za vse države vinski trg v Združenih državah Severne

Amerike. Prihodnje zborovanje vseh držav, v katerih se prideluje vino, bo leta 1936 v mesecu oktobru v Tunisu v Afriki.

Zvezo muslimanskih držav nameravajo skleniti Turčija, Iran (prej Perzija), Irak in Afganistan. Pogajanja potekajo ugodno.

Iz mnogoženstva h krščanski pokori. Zgodilo se je to v deželi Basuto v južno vzhodnem kotu Afrike, kjer prebivajo Basuto-črnci. Njihova dežela je misijonsko področje, ki je v lepem razcvetu. Po štetju iz leta 1928 je tamkaj 44 tisoč katoličanov in 9000 katehumenov (ki se pripravljajo na sprejem sv. krsta), 21 glavnih misijonskih postaj, 135 manjših, 9000 šolskih otrok. Nedavno je bil imenovan za apostolskega vikarja v tej deželi monsignor Bonhomme. Takoj ob nastopu službe je obiskal vse misijonske postaje v deželi, ki jo do 2 tretjin tvorijo visoke planine, odnosno globoke doline. Apostolski vikar je potoval na konju preko poldrugi mesec. Vsak dan je jezdil konja 8 do 10 ur. Prispel je na višine do 3000 m, nato v globoke doline. Z domačini je delil borno hrano, s svojimi misijonarji borno ležišče. O priliki svoje pastirske vizitacije je doživel veliko veselje, da je mogel zopet sprejeti v katoliško cerkev sina poglavarja Basuto-črncev, ki prebivajo v planinah. Ime mu je Seiso Griffith. Njegov oče uživa velik ugled v vsej deželi. Seiso je krščen ter je bil krščansko vzgojen v misijonskem zavodu Marijinih bratov. Ko je dorastel, je odpadel ter vzela 8—9 žena. Toda ni imel več notranjega miru. Večkrat se je izrazil napram sestram Služabnicam Jezusa in Marije, da bi se rad vrnil v cerkev. Isto željo je določeno izrazil tu-

di misijonarjem. Ti so mu svetovali, naj čaka, dokler pride apostolski vikar, ki ga bo slovesno zopet sprejel v cerkev. In res, ko je prišel monsignor Bonhomme, je Seiso pogial od hiše vse žene, delal javno pokoro, prosil odpuščanja ter obljubil novo življenje po krščanskih resnicah ter božjih in cerkvenih zapovedih. Njegova spreobrnitev je tem večje važnosti, ker bo Seiso Griffith sledil svojemu očetu kot poglavar.

Misijonar, star 85 let. Na Kitajskem živi in deluje 85letni misijonar, apostolski vikar v Kansu, monsignor Humbert Oton. Rojen leta 1849, je bil l. 1873 v Bruselu, glavnem mestu Belgije, posvečen za duhovnika. Tri leta nato je postal misijonar ter odpotoval na Kitajsko, ki je od takrat ni več zapustil. Nikdar se ni vrnil v Evropo. Tudi obširne pokrajine, ki mu je izročena kot misijonsko področje, ni ostavil. Škof je postal leta 1891. Ko si je ogledal mesta Šangaj, Tientsin in Peking, je prvokrat videl tramvaj in avtomobil. Ni se še popolnoma odpovedal delu, četudi je že star 85 let. Sedaj poučuje mongolsko deco v malem mestu Siaokiaopan, kamor se je umaknil pred 10 leti. V svojem življenju je veliko doživel in mnogo pretrpel. Večkrat so ga vjeli razbojniki, pa se je njegov prisotnosti duha in srčni dobrotljivosti vedno posrečilo, da se je rešil. Sveti Oče Pij XI. mu je poslal leta 1933 o priliki njegove 60letnice mašništva svojo sliko z lastnoročnim podpisom. Kako svežega duha je še ta 85letni starček, se vidi iz tega, da je nedavno izdal knjigo o pouku katehumenov (ki se pripravljajo na krst).

Osebne vesti.

Za duhovnega svetnika je imenovan gospod rogaški nadžupnik in dekan Jožef Žekar.

Višji redovi. Zadnje nedeljo je podelil v Mariboru škof dr. Ivan Tomažič osmim bogoslovcem subdijakoniat, dva pa dijakoniat.

Odrekel se je župniji Galicija pri Celju tamošnji g. župnik Alojzij Kramaršič. Preselil se bo v Novo Celje, kjer bo opravljal službo domačega duhovnika.

Nesreče.

Smrtna nesreča na železniškem tiru. Med postajama Brezno—Vuhred je nalletel železniški čuvaj na progi na 22letnega Andreja Navotnika, sina železniškega čuvaja, ki stanuje v čuvajnici pri Vuhredu. Imenovani je imel na temenu 4 cm dolgo, zevajočo rano, iz katere so gledali možgani in glava je bila v mlaki stinjene krvi. Mladeniča je smrtno

povozil vlak. Smrtno povoženega je našel čuvaj že lansko leto spečega na progi, a ga je zbudil pravočasno in ga otel smrti. Gotovo je bil tudi tokrat Navotnik vinjen. Na povratku proti domu v noči je sedel tik tračnic, zadremal in ni čul prihajajočega vlaka. Stroj je spečega zadel v glavo in ga ubil.

Smrtna nesreča mlade žene. Pos. sin Špan iz Vrtač pri Sv. Kungoti je imel mlado ženo Marijo, katero je mučila padavica. Te dni se je podala reva v mlako pri hiši po vodo za svinjsko kuhno. Pri zajemanju vode jo je napadla božjast. Padla je z glavo v mlako, iz katere jo je potegnil mož mrtvo.

Gospodarsko poslopje je uničil ogenj v Morju pri Račah posestniku Miroslavu Potočniku. Škoda znaša 25.000 Din.

Nesreča pri cepanju drv. V bolnico v Ptuj so spravili 24letnega kovača Janeza Kovačec iz Cvetkovcev pri Ormožu. Pri cepanju drv si je presekal stopalo leve noge.

Utonil po nesreči. V potoku Pešnica pri Sv. Juriju ob južni žel. so našli mrtvega Blaža Romih z Vrbnega, ki je bil rudar v Hrastniku. Skoro gotovo je hotel na postajo, da bi se odpeljal na ru-